

УДК 72.01

КИСИЛЬ С. С.

Київський національний університет технологій та дизайну

ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРОСТОРУ ЯК НАПРЯМОК У ДИЗАЙНІ ІНТЕР'ЄРІВ ЖИТЛОВИХ БУДИНКІВ

Мета. Визначити тенденції впровадження і перспективи розвитку прийомів трансформації сучасних суб'єктно-орієнтованих інтер'єрів житлових будинків за рахунок переміщення перегородок, ширм, обладнання, меблів-трансформерів у них.

Методика. У роботі використані методи аналізу літературних джерел за тематикою дослідження, порівняльного аналізу прийомів трансформації житлових інтер'єрів, узагальнення досвіду проектування.

Результати. Визначено найбільш поширені прийоми трансформації житлового внутрішнього простору за рахунок: розсувних перегородок, ширм та меблів-трансформерів.

Наукова новизна. Визначення особливостей застосування прийомів трансформації житлових інтер'єрів за рахунок: розсувних перегородок, ширм та меблів-трансформерів.

Практична значимість. Результати узагальнення знань щодо сучасного поняття трансформації внутрішнього простору житлового середовища можуть бути використані в реальному та навчальному комп'ютерному проектуванні інтер'єрів.

Ключові слова: трансформація, гнучке перепланування, інтер'єр житлового приміщення, розсувні перегородки, ширми, меблі-трансформери.

Вступ. Питання трансформації внутрішнього простору житла виникало протягом усієї історії людства та було пов'язане з удосконаленням комфортності проживання його мешканців. Людина прагнула створити внутрішній простір житлового середовища максимально пристосований до реалізації своїх потреб, зручно поєднавши організоване місце проживання із зоною для впровадження професійної діяльності. Пошук найкомфортнішого варіанту планування *житлової чарунки*¹ людина не припиняє і сьогодні. При цьому, намагаючись передбачити можливі варіанти її гнучкого перепланування на випадок, наприклад, змін демографічного складу або професійної спеціалізації її мешканців, тощо.

Відповідно до концепції організації інтер'єру житла прийнятого у сучасному дизайні, перед автором проекту стоїть задача забезпечення механізму його індивідуалізації, співвідношення із конкретними мешканцями для стимулювання їх житлової активності. Таким чином, житловий простір повинен бути зіставленим із конкретним суб'єктом, часом та обмежений у просторі, як зона безпосереднього впливу на особу.

У свою чергу, одним із безпосередніх методів вирішення цієї задачі може стати гнучка трансформація житлового простору, що реалізується шляхом переміщення легких перегородок, ширм або меблів-трансформерів.

Теоретичною базою для написання даної статті стали дослідження питань архітектурно-планувальної трансформації житлового простору таких вчених: В.М. Молчанов, М. В. Лісіціана, А. А. Зоріна, В. Добрава, Л. Ачкасової та ін. [1, 2, 3, 4].

Постановка завдання. Узагальнити концептуальні підходи до інтелектуального керування середовищем житла, розглянути особливості трансформації житлових інтер'єрів та перспективи впровадження зазначеного прийому у вітчизняному проектуванні.

Результати дослідження. Житлове середовище, як основний елемент, розглядається у дизайні інтер'єру як комплексне полісередовище. У його складі можливо виділити зони: анаболістичну (пасивний відпочинок, відновлення енергоресурсів) та діяльнісну (активна трудова діяльність, робота).

В 60-80 рр. у період введення у масове будівництво типових проектів житлових будинків з нормативним встановленням мінімальної площі на одну людину, можливість перепланування, змін функціонального призначення внутрішнього простору – навіть не розглядались проектувальниками.

Мінімальні нормовані площі, що виділялись на одну особу у панельних, блочних, тощо житлових будинках у той період, з негнучкою конструктивною схемою унеможлилювали будь-яку варіативність, зміну планування житлових чарунок.

З настанням ринкових відносин споруджують житлові будинки за індивідуальними проектами. Сучасне проектне рішення квартир досягається за рахунок монолітної, збірно-монолітної конструктивних схем, що стають основою для вирішення принципів гнучкого планування у них.

Стає необхідним використання гнучкого планування у житловому будівництві, у першу чергу, зі зміною демографічного складу сімей, потребою у багатоваріантному використанні простору та покращенні умов проживання [5].

За рахунок трансформації – гнучкого планування стає можливою зміна кількості кімнат у квартирі. А саме, створення: з однокімнатної – двокімнатну, з двокімнатної – трикімнатну, тощо. І навпаки, при зменшенні кількості членів сім'ї перетворюють: двокімнатні квартири в однокімнатні, а трикімнатні – у двокімнатні, тощо. При цьому збільшення приміщень квартир дає змогу покращити їх експлуатаційні якості та рівень комфорту.

Тобто, при збільшенні складу сім'ї із загальної площі квартири за допомогою внутрішніх перегородок, ширм, що легко трансформуються, виділяють нову кімнату (**рис. 1**), а при зменшенні її складу – частину приміщень перетворюють у єдиний простір (**рис. 2**).

Гнучке планування дає можливість трансформувати внутрішній простір квартир з наданням йому додаткового функціонального призначення. Наприклад, квартир-майстерень, квартир-студій – житла з робочою зоною, безпосередньо пов'язаною з професійною діяльністю її мешканців [6].

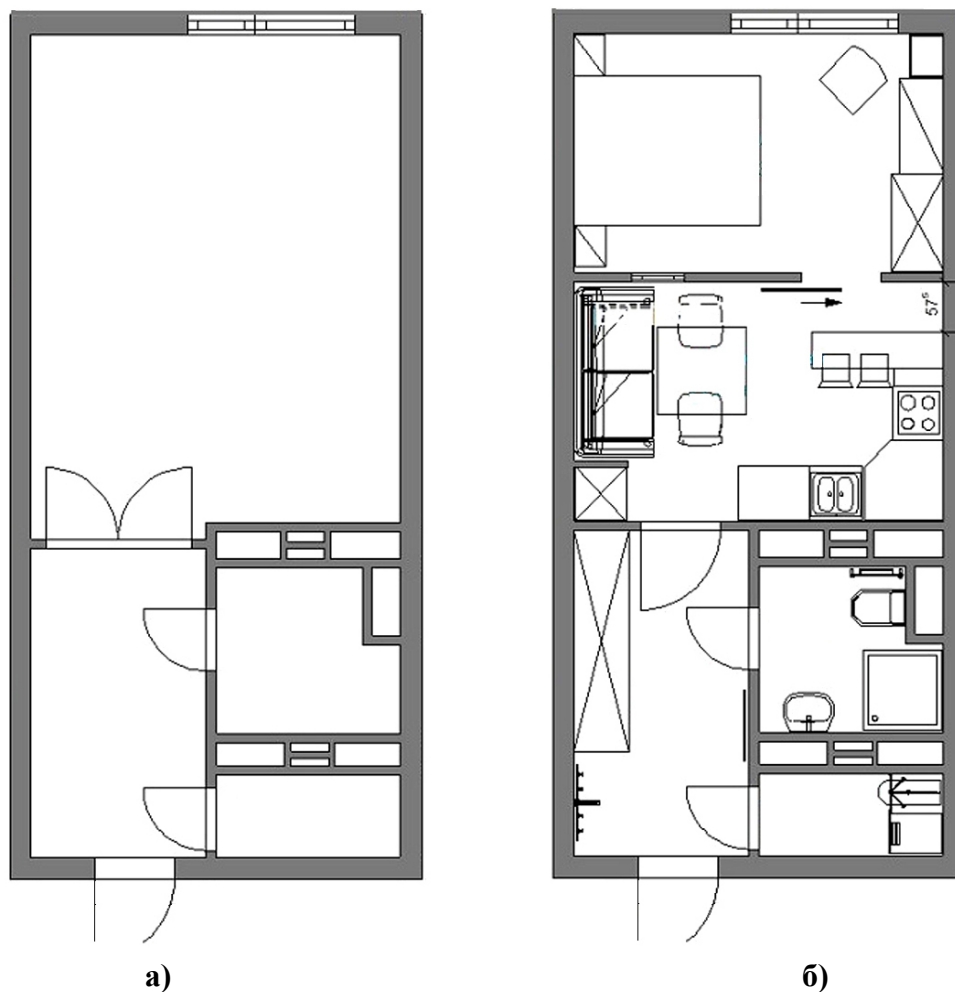

Рис. 1. Схема трансформації інтер'єру квартир з виділенням із загальної площі нової зони-кімнати: а) до та б) після перепланування

За **В. М. Молчановим**, гнучке планування – це побудова інтер'єру житлового простору з використанням легко трансформованих перегородок, ширм або меблів, що використовують у якості змінних кордонів. Це дає можливість як розділювати житловий простір, так і об'єднувати його в одне велике приміщення [1].

Загалом, визначення **гнучке планування** зводиться до понять розділення або об'єднання простору. Можливість видозміни протягом визначеного часу житлового простору, у залежності від потреб їх мешканців, і складає суть даного поняття.

Засобами реалізації гнучкого планування в інтер'єрах житлових приміщень стають перегородки, ширми, що легко трансформуються та меблі-трансформери, що складаються або розкладаються у залежності від потреб (**рис. 3**).

Гнучке планування дозволяє змінювати кількість, габаритні розміри, функціональне призначення житлових приміщень.

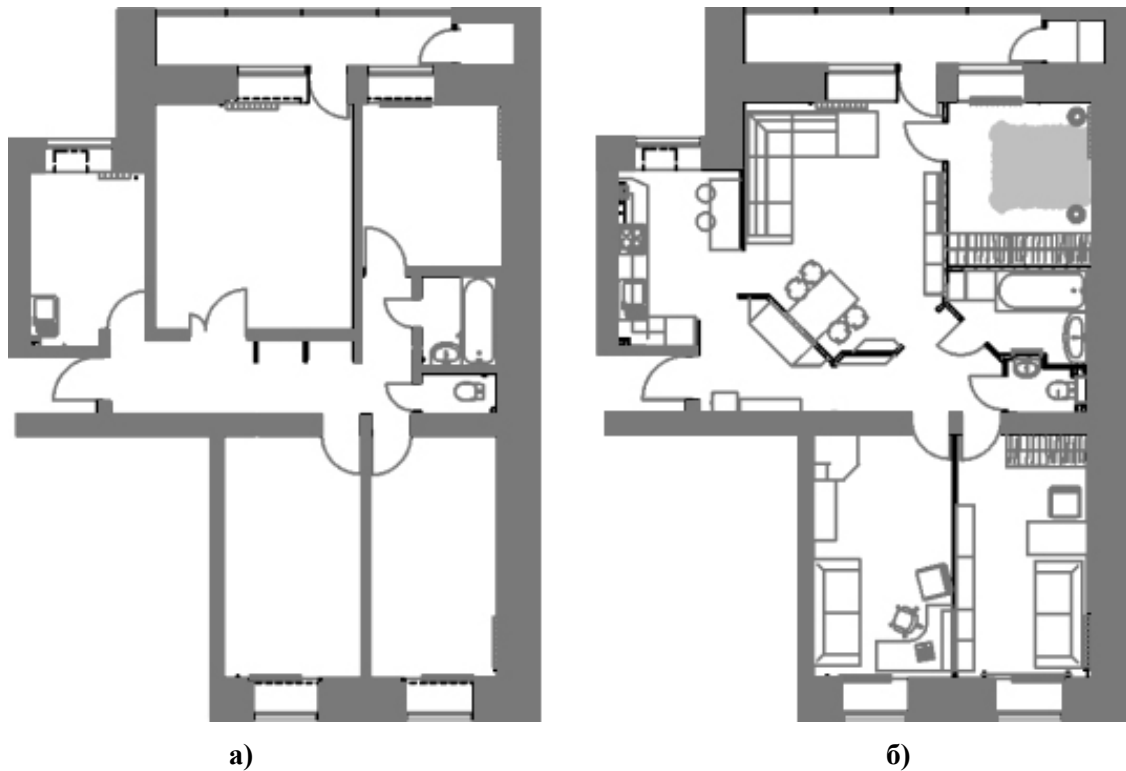

Рис. 2. Схема трансформації інтер'єру квартир із об'єднанням частини його приміщень у єдиний простір: а) до та б) після перепланування

Основною перевагою гнучкого планування стає те, що воно дозволяє: будувати житловий простір з урахуванням потреб та побажань конкретного споживача; виконувати перепланування приміщень вже у процесі проживання; виділяти індивідуальний простір для кожного мешканця; відокремлювати простір їдальні від кухні; створювати робоче приміщення або приміщення для занять по інтересам, тощо.

Можливим стає і об'єднання групи приміщень, наприклад, в студію. Наприклад, кухні та житлового приміщення з подальшим перетворенням утвореного простору в їдальню або житлового і приміщення господарського призначення, перетворюючи його у робочу студію.

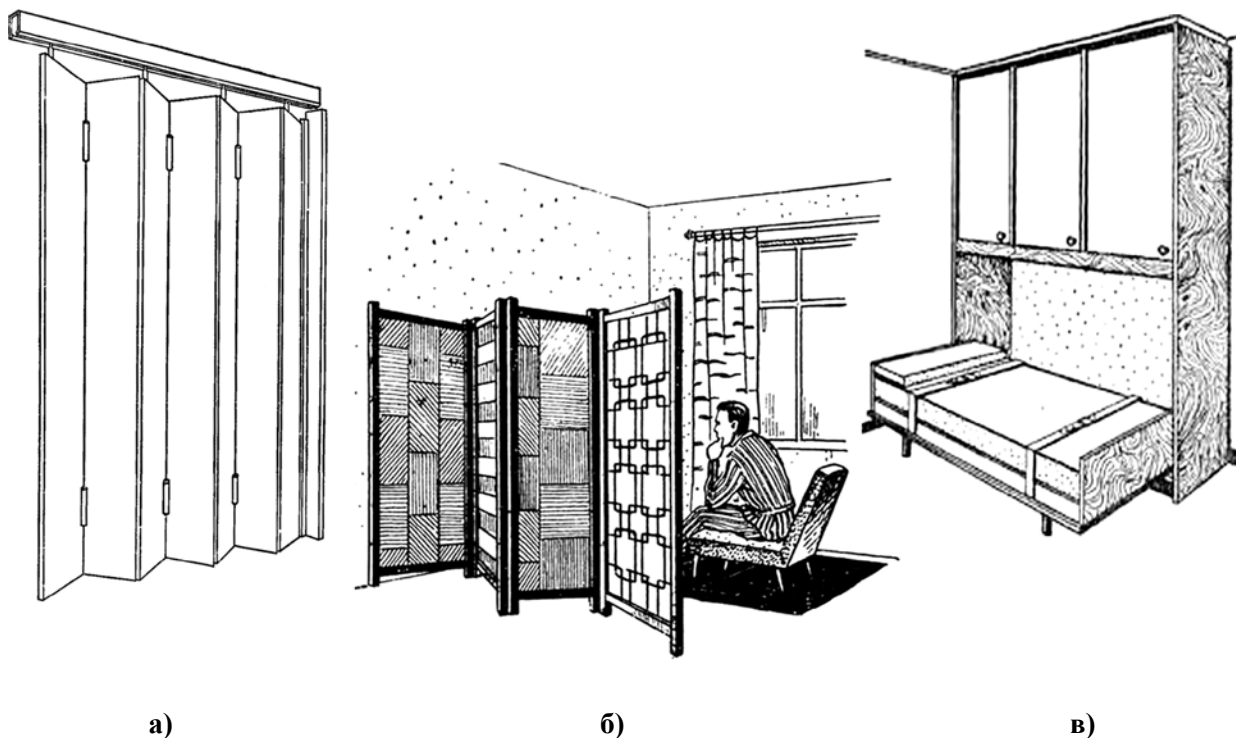

Рис. 3. Приклади реалізації гнучкого планування в інтер'єрах житлових приміщень за рахунок: а) розсувних перегородок, б) ширм та в) меблів-трансформерів

Висновки. Питання трансформації житлового простору набуває великого значення у зв'язку з потребою у забезпеченні комфорту для проживання сімей зі зміною, наприклад, кількісного складу їх членів. Шляхом варіативного розміщення легких перегородок (при стаціонарному розміщенні приміщення санітарного вузла) досягаються зручності побуту та комфорту у них.

Трансформація інтер'єрів житлових приміщень за рахунок використання **гнучкого планування** стає можливою шляхом розбиття його на окремі зони або навпаки – об'єднання приміщень у єдиний відкритий простір, шляхом часткового або абсолютного усунення перегородок, тощо.

Гнучке планування покращує якість архітектурно-планувальних рішень житлових приміщень, дозволяє збільшити період їх моральної експлуатації, що стає актуальною задачею при проектуванні даного типу інтер'єрів. А застосування методу трансформації житлового простору, шляхом гнучкого планування набуває з кожним роком усе більшої актуальності.

Список використаної літератури:

1. Молчанов В. М. Теоретические основы проектирования жилых зданий / В. М. Молчанов. – Ростов-на-Дону: Феникс. – 236 с. – (ISBN: 5-222-03796-7).
2. Лисициан М. В. Архитектурное проектирование жилых зданий / М. В. Лисициан. – Москва: Архитектура-С, 2014. – 488 с. – (ISBN : 5-9647-0104-3).
3. Добров В. Ремонт и перепланировка квартиры. / В. Добров. – Москва: Литературный бульвар, 2010. – 298 с. – (Строительство и ремонт - советы профессионалов).

4. Ачкасова Л. Дизайн и перепланировка жилых помещений / Л. Ачкасова. – Москва, 2011. – 304 с.
5. Молчанов В. М. Основы архитектурного проектирования: Социально-функциональные аспекты / В. М. Молчанов. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2004. – 312 с. – (ISBN : 5-222-03615-4).
6. Иванов Ю. Н. Перепланировка, ремонт и дизайн квартиры / Ю. Н. Иванов., 2007. – 424 с.

ТРАНСФОРМАЦИЯ ПРОСТРАНСТВА КАК НАПРАВЛЕНИЕ В ДИЗАЙНЕ ИНТЕРЬЕРОВ ЖИЛЫХ ЗДАНИЙ

КИСИЛЬ С. С.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Определить тенденции внедрения и перспективы развития приёмов трансформации современных субъектно-ориентированных интерьеров жилых зданий за счет перемещения перегородок, ширм, оборудования, трансформируемой мебели в них.

Методика. В работе использованы методы анализа литературных источников по теме исследования, сравнительного анализа приемов трансформации жилых интерьеров, обобщения опыта проектирования.

Результаты. Определены наиболее распространённые приемы трансформации жилого внутреннего пространства за счет: раздвижных перегородок, ширм и трансформируемой мебели.

Научная новизна. Определены особенности использования приемов трансформации жилых интерьеров за счет: раздвижных перегородок, ширм и трансформируемой мебели.

Практическая значимость. Результаты обобщения знаний относительно современного понятия трансформации внутреннего пространства жилой среды могут быть использованы в реальном и учебном компьютерном проектировании интерьеров.

Ключевые слова: трансформация, гибкая перепланировка, интерьер жилого помещения, раздвижные перегородки, ширмы, трансформируемая мебель.

TRANSFORMATION OF THE SPACE AS A TREND IN INTERIOR DESIGN OF THE RESIDENTIAL BUILDINGS

KYSIL S. S.

Kiev National University of Technology and Design

Purpose. Identify trends and prospects of modern introduction methods of the transformation subject-oriented interiors in the residential buildings by moving partitions, screens, equipment, and convertible furniture in them.

Methodology. We used the analysis methods of the literature relating to the study, a comparative analysis of the transformation methods in the residential interior design experience generalization.

Findings. It identified the most common methods of transformation in the housing interior space by: sliding partitions, screens and convertible furniture.

Originality. The features of the use of residential interiors transformation techniques by: sliding partitions, screens and convertible furniture.

Practical value. The generalization results of knowledge regarding modern transformation concepts of the living environment in the internal space can be used in a real school and computer design of interiors.

Keywords: transformation, a flexible re-planning, interior living space, sliding partitions, screens, convertible furniture.